

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
4546301

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 12 april 2023
Onderwerp Beantwoording Vragen commissie Justitie en Veiligheid over
Verzamelbrief Familie

Op 10 februari hebben de fracties GroenLinks, PvdA en PVV van uw Kamer vragen gesteld¹ n.a.v. mijn brief over recente ontwikkelingen op het gebied van personen- en familierecht². Via deze brief ga ik in op hun vragen.

Voorlichting aan belanghebbenden over gezag

De fracties van GroenLinks en PvdA vragen aandacht voor ouders (met name moeders) die wel willen dat hun kind erkend wordt door de vader of meemoeder, maar niet willen dat deze gezamenlijk gezag krijgt, of vaders of meemoeders die wel willen erkennen maar geen gezag willen. Ik deel met hen dat het wenselijk is hierover nadere informatie te verstrekken. Daartoe is de door u verzochte pagina "Wat moet ik doen als ik wil dat erkenning niet tot gezamenlijk gezag leidt?" op Rijksoverheid.nl toegevoegd³.

Verder deel ik met de fracties dat een vermelding op Rijksoverheid.nl onvoldoende is om alle Nederlanders te bereiken, voor wie de nieuwe regelgeving relevant is. In eerdergenoemde brief aan de Tweede Kamer heb ik uiteengezet wat wij aan voorlichting hebben gedaan. Naast het aanpassen van Rijksoverheid.nl hebben wij met communicatietoolkits, webinars en presentaties burgers, ketenpartners en medewerkers burgerzaken voorgelicht over de wetswijziging.

Het gaat te ver om nu reeds in te gaan op alle kanalen, verkregen publiciteit en de mate van bekendheid onder zowel ouders als de betrokken ketenpartners. Ik interpreteer uw vragen daarom als een verzoek het voorlichtingstraject gedegen te evalueren om daaruit lessen te kunnen trekken voor toekomstige trajecten. Daarom zal ik een onafhankelijke evaluatie laten uitvoeren naar de voorlichting en uw vragen hierin meenemen. Ik streef ernaar uw Kamer de uitkomsten van deze evaluatie voor het zomerreces te doen toekomen. Voor alle duidelijkheid, de evaluatie van het voorlichtingstraject betreft niet de wetsevaluatie die is voorzien

¹ 172513.01U

² Kamerstukken II, 2022-2023, 34605, J.

³ [Wat moet ik doen als ik niet wil dat erkenning van mijn kind tot gezamenlijk gezag leidt? | Rijksoverheid.nl](http://Wat%20moet%20ik%20doen%20als%20ik%20niet%20wil%20dat%20erkenning%20van%20mijn%20kind%20tot%20gezamenlijk%20gezag%20leidt%3F%20|Rijksoverheid.nl)

in 2027. Zoals eerder toegezegd aan het lid Dittrich zal bij de wetsevaluatie ook worden gekeken naar de uitvoerbaarheid en toegankelijkheid van de wet⁴.

Pilot Gezagsmodule

In uw brief vraagt u ook nadere informatie over deze gezagsmodule. Onder de verantwoordelijkheid van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is de gezagsmodule ontwikkeld. Dit is software die het ouderlijk gezag kan afleiden van een ouder of minderjarige, op basis van gegevens in de Basisregistratie Persoonsgegevens. Dat doet de gezagsmodule op basis van afleidingsregels, die onder mijn verantwoordelijkheid zijn opgesteld. De afleidingsregels werken als een beslisboom waarin de meest actuele juridische regelgeving omtrent gezag is verwerkt. Wanneer in dienstverleningsprocessen van ketenpartners in de jeugdbeschermingsketen het burgerservicenummer van een persoon wordt ingevoerd, geeft deze software aan onder wiens gezag een minderjarige staat of over welke minderjarige een volwassene gezag heeft.

In uw vragen geeft u aan hoe ingewikkeld de huidige juridische regelgeving is om het gezag af te leiden. Dit is de reden waarom de gezagsmodule is ontwikkeld. Met de pilot wordt vervolgens onderzocht of de gezagsmodule de uitvoering ook goed helpt bij het afleiden van het gezag in uiteenlopende situaties. Het afgelopen half jaar is met deze module proefgedraaid bij de politie, de Koninklijke Marechaussee (op Schiphol) en Veilig Thuis. Wanneer het gebruik succesvol blijkt, zal ik in overleg met de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering verkennen of en zo ja hoe de gezagsmodule landelijk in gebruik kan worden genomen, bij de genoemde organisaties en eventueel breder binnen de overheid.

Eerder heb ik toegezegd dat het resultaat van de evaluatie van de pilot in april 2023 met uw Kamer zou worden gedeeld. Aangezien de pilot later is gestart en langer doorloopt, wordt de evaluatie later afgerond dan was voorzien. Ik streef ernaar de Eerste en Tweede Kamer hierover vóór de zomer van 2023 te informeren.

Eenvoudige adoptie

De leden van de PVV hebben gevraagd in hoeverre er tot op heden invulling is gegeven aan de aanbevelingen, zoals vermeld in paragraaf 5.9 van het rapport 'Eenvoudige adoptie: de behoeften en belangen van pleegkinderen en oorspronkelijke ouders'. Zij verzochten daarbij de vraag mede te zien in het licht van de problematiek van de slachtoffers van de Toeslagenaffaire.

Zoals in de brief van 16 december jl. is aangegeven, zal ik mijn inhoudelijke reactie op het WODC-onderzoek naar Eenvoudige Adoptie betrekken bij de verdere uitwerking van meerouderschap en/of -gezag. Hierover wordt de Tweede Kamer volgens planning vóór het zomerreces van 2023 geïnformeerd. Een afschrift van deze brief zal ik ook aan de Eerste Kamer doen toekomen.

Daarbij wordt opgemerkt dat binnenlandse adoptie incidenteel voorkomt. Verder registreert het Ondersteuningsteam niet expliciet of dit aan de orde is bij gedupeerden van de kinderopvangtoeslagenaffaire die met uithuisplaatsing te maken hebben (gehad). Het Ondersteuningsteam heeft mij laten weten geen signalen te hebben dat er bij de ouders die zij op dit moment ondersteunen sprake is van adoptie. Bovendien heeft het Ondersteuningsteam alleen zicht op toeslagenouders met uithuisgeplaatste kinderen die zich hebben aangemeld voor ondersteuning. Mocht adoptie aan de orde zijn bij kinderen van gedupeerde

⁴ 34.605, T03376

ouders van de kinderopvangtoeslagenaffaire, dan kan het Ondersteuningsteam ook daar de ouders ondersteunen in contactherstel met hun kind of kinderen.

Tot slot

Ik verwacht met deze brief uw vragen te hebben beantwoord. Een afschrift van deze brief zal ik aan de Tweede Kamer doen toekomen.

De Minister voor Rechtsbescherming,

F.M. Weerwind